

Maria vann Martin för en dag

Under våren hade Liber en tävling som gick ut på att presentera ett lektionsförslag till ett kapitel ur Martin Widmarks nya läsebok *Jag läser A, Huset på Alvägen*. Maria Bäckström, lärare på Resarö skola, blev den lyckliga vinnaren. Hon vann en halvdag med Martin Widmark.

Martin kommer

När jag kommer till Resarö skola och har hittat till Maria Bäckströms klassrum sitter hon uppkrupen på en stol och läser högt för klass 3B. Det är tyst och elevernas fokus är riktat mot Maria och berättelsen. Plötsligt slår det igen en dörr ute i korridoren.

-Schh, det är han! Det är han!, utbrister eleverna spänt och börjar tissla och tassla.

När Martin Widmark kliver in i klassrummet möts han av ett jublande hej från den förväntansfulla klassen. Martin slänger upp sin väska på katedern och börjar med att fråga:

- Innan vi sätter igång tänkte jag höra om ni har några frågor till mig?

Inspiration är a och o

Händerna åker upp i luften. Alla har en fråga att ställa. De rör sig om allt från vilken bok Martin tycker bäst om av de han har skrivit till om han alltid velat bli författare. Martins svar blir till små berättelser som eleverna blir helt uppslukade av. Han avrundar frågestunden med att läsa några sidor ur en av sina böcker. När det är som mest spännande slår han igen boken och klassen utbrister unisont:

- NEEEEJ, snälla fortsätt!!

Men agendan för dagen är tajt och det är mycket som ska hinnas med. Martin ska berätta om hur man skapar en berättelse och ge Maria verktyg för att hon ska kunna ta sina elever ännu längre in i läsandet, skrivandet och skapandets värld. Han påpekar hur viktigt det är att hitta inspiration för att komma igång.

- Man måste till exempel hitta en spännande miljö att lägga handlingen i eller hitta på ett roligt monster att bygga historien kring, säger Martin. Annars är det nästan omöjligt att komma igång.

Martin gör också Maria uppmärksam på att det är viktigt att begränsa uppgiften för eleverna. Om man inte gör det kommer de direkt att få problem, säger han. Med givna ramar blir det mycket enklare för dem att ta sig an uppgiften.

Vi jobbar med lust

Martin delar in klassen i fyra lika stora grupper och säger åt dem att de nu ska få uppgifter att lösa tillsammans.

- Ni får 20 sekunder på er att lösa varje uppgift, säger han.

Eleverna ser skärrade ut.

- Men det kommer vi aldrig hinna, säger en pojke.

Martin lugnar dem.

- Ni kommer se att det inte blir några problem!

Och när de 20 sekunderna svischat förbi presenterar grupp efter grupp sina svar utan att tveka.

Under tiden eleverna löser sina uppgifter har Martin och Maria en löpande dialog. Han ger henne råd och tips på hur hon bäst kan förädla övningen. Maria tar in och skriver ner.

- Allt är inte okej i skapandet!, säger Martin.

Som pedagog får du se till att ge eleverna rätt verktyg. Blås av när de är på fel väg. Det finns ingen poäng i "trial and error" i det här läget. Barnen måste få känna sig trygga med dig och veta att du säger ifrån om det de gör inte funkar eller inte leder nån vart. Vi jobbar ju med deras lust och den är känslig, säger Martin. Var rädd om deras kreativitet! Reflektera som pedagog, upplys på vägen men se till att de behåller glädjen över att skapa!, avrundar Martin.

En kunnig lyssnare

En annan sak som han poängterar är att det är minst lika viktigt att utbilda både lyssnaren och läsaren. Det är nödvändigt att som lyssnare och läsare kunna uttrycka vad som var bra eller dåligt. De måste kunna svara på frågor som "Fick du grepp om karaktärerna?" och "Tyckte du handlingen var tydlig och bra?". Det är viktigt att man som lyssnare och läsare får veta vad man ska leta efter för att avgöra om berättelsen är bra.

Dagen börjar gå mot sitt slut och på tavlan sitter nu en del av resultatet av dagens övning.

De fyra grupperna har enligt Martins övning skapat fyra vitt skilda karaktärer med olika bakgrunder, förmågor, rädslor och drivkrafter. För att tydliggöra dem har varje grupp fått rita sin karaktär. Eleverna är stolta och Maria har ett anteckningsblock fyllt av uppslag och idéer om hur hon kan fortsätta det hon redan påbörjat. Nämligen att ge sina elever verktyg för att skapa berättelser och läsa andras med stor behållning.

MARTINS ÖVNING

Dela in klassen i fyra grupper.

Låt eleverna få 20 sekunder på sig att lösa varje uppgift nedan.

1. Låt varje grupp hitta på ett kvinno- eller mansnamn (för- och efternamn) - gärna roligt så att man minns det.
2. Låt varje grupp hitta på vad personen har för yrke.
3. Låt varje grupp hitta på vad personen har för hobby. (Styr gärna eleverna så att det blir rimliga saker de kan använda sig av i berättelsen senare.)
4. Låt varje grupp hitta på vad personen har för ovanligt husdjur.
5. Låt varje grupp hitta på vad personen är duktig på.
6. Låt varje grupp hitta på vad är personen dålig på.
7. Låt varje grupp hitta på vad personen har för smeknamn.
8. Låt varje grupp hitta på vad personen har för hemlighet som ingen annan känner till.
9. Låt varje grupp beskriva personens karaktär med ett ord. Snäll och dum får inte användas.
10. Låt varje grupp hitta på hur gammal personen är. (Nu får du som lärare gissa respektive persons ålder innan grupperna avslöjar den för dig.)

Låt eleverna fundera över vad de mer skulle kunna ställa för frågor för att få en uppfattning om sin karaktär. T.ex. hur de bor, familjesituation, humör, svaga punkter, föräldrar, drömmål, favoritsport och hur han/hon ser ut.

11. Låt varje elev i respektive grupp rita ett porträtt av personen de skapat och låt något av det de bestämt om henne/honom synas i bild. Skriv personens namn högst upp på pappret!
12. Låt gruppen välja ut det porträtt som bäst visar hur personen ser ut. (Detta kan vara svårt för eleverna och du kan behöva hjälpa dem att fatta beslutet.)
13. Låt en elev få välja vilka av gruppernas personer som ska mötas. Till uppgiften hör att en av personerna i mötet ska låta sin hemlighet skymta fram (nr 8). Den ska inte avslöjas men skymtas, en s.k. plantering.

När allt detta är gjort hamnar fokus på dig som lärare. Du får hitta på olika situationer som de personer eleverna har skapat kan träffas i. Para ihop eleverna två och två, aldrig tre i en grupp hellre då en ensam, och låt dem få skriva ihop vad som sker vid mötet mellan dem. Skrivövningen blir alltså själva mötet efter att personerna är skapade. Skruva gärna till situationen de möts i!

Lycka till!